

Фрунза С. А.

кандидат економічних наук, доцент

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

ДЕРЖАВНІ НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АПК В УКРАЇНІ

Основна частка продовольчої безпеки країни залежить від розвитку агропромислового комплексу. Ця сфера є найважливішою частиною матеріального виробництва в будь-якій державі, так як забезпечує населення сільськогосподарськими продуктами. Для ефективного забезпечення виробничого процесу АПК існує потреба в постійних інвестиціях, які повинні бути спрямовані на оновлення та модернізацію основних засобів. Одним з таких джерел є фінансова підтримка сільськогосподарських товаровиробників за рахунок бюджетних коштів.

Інвестиції є одним із головних складових інноваційної діяльності.

Роль інновації у розвитку аграрних підприємств визначається такими подальшими можливостями, як: вирішення продовольчої проблеми; забезпечення фінансової стійкості та розвитку АПК; конкурентоспроможність аграрної продукції та її якість; забезпечення екологічного захисту навколишнього середовища; вирішення соціальних проблем щодо праці і рівня життя населення.

Для забезпечення ефективного функціонування АПК потрібно поєднати інвестиційну та інноваційну діяльність, що надає можливість модернізувати інноваційні технології та виробництво інноваційних продуктів у відкритому конкурентному середовищі.

Основними джерелами для забезпечення інвестиційними ресурсами даної сфери є власні та залучені кошти, які мають такі особливості [2, 3]:

1. Для більшості сільськогосподарських підприємств в Україні джерелом розвитку і впровадження інновацій є власні кошти, з урахуванням того що отримати кредити складно. Тому, і на впровадження інновацій коштів не вистачає.

2. Обсяг іноземних інвестицій також є незначним в сучасних умовах через незадовільний інвестиційний клімат, неефективну державну політику, а також високі ризики в аграрному виробництві.

3. Високий рівень ризику неспроможності підприємств своєчасно сплачувати кредити та високі рівень ставок кредитів спрямований на те, що більшість сільськогосподарських підприємств не звертаються в банки для їх отримання.

4. Деякі підприємства мають надію на фінансову допомогу держави, враховуючи той фактор, що продукція сільськогосподарських підприємств відіграє вирішальну роль у формуванні бюджетних коштів, а отже і на поповнення ВВП.

Основними формами державної підтримки інвестиційної та інноваційної діяльності є кредитна політика держави, щодо пріоритетності проектів для залучення кредитів, а також бюджетне фінансування у формі залучення

державних коштів, які виконуються по основних напрямках діяльності технологічних парків.

Для прискорення інноваційного розвитку аграрних підприємств миттєвий вплив мають програми державної підтримки сільського господарства за 2019-2020рр., такі як: програма «Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств»; програма отримання часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання для агропромислового комплексу; здешевлення кредитів сільськогосподарським товаровиробникам для закупівлі землі; формування статутного капіталу Фонду/ агенції часткового гарантування кредитів; інші програми державної підтримки сільського господарства [1]. Слід зазначити, що із запланованих на 2019 рік коштів на програми підтримки сільськогосподарських підприємств, застосувати вдалося лише третину.

Разом з тим, малі виробники сільськогосподарської продукції, в тому числі фермерські господарства та їх об'єднання, можуть скористатись державною підтримкою за іншими бюджетними програмами та програмами, які фінансуються через структурні підрозділи агропромислового комплексу обласних державних адміністрацій.

Крім того, надання коштів для підтримки фермерським господарствам може здійснюватись через Укрдержфонд на поворотній основі у сумі, що не перевищує 500 тис гривень, строком до 5 років із забезпеченням виконання зобов'язань щодо повернення бюджетних коштів.

В 2019 році було передбачено збільшення фінансування коштів на 35% в порівнянні з минули роком. Основна частка державної підтримки в 2019 році (59%) належить галузі тваринництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, аквакультурі. Ці кошти спрямовані на: часткову компенсацію вартості за банківськими кредитами; часткову компенсацію вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів; спеціальну бюджетну дотацію; часткове відшкодування вартості закуплених для подальшого відтворення племінних тварин [4].

Найменша частка фінансування спрямована на надання кредитів фермерським господарствам (3%), а саме: надання повторної допомоги для придбання техніки, обладнання, поновлення обігових коштів. Це означає, що в даній галузі відзначається гостра потреба в технічній оснащеності та оновлення технопарків вітчизняного АПК.

Тому, пріоритетною ціллю держави повинна бути фінансова допомога на модернізацію та оновлення сільськогосподарської техніки. Це надасть більш економічний ефект ніж від фінансування коштів у вигляді субвенцій та дотацій із державного бюджету. Адже субсидії із державного бюджету повинні бути спрямовані під реальні інвестиційні проекти на закупівлю техніки та впровадження новітніх технологій.

Отже, для підвищення інвестиційно-інноваційної активності в АПК повинні бути використані певні державні напрями для активізації цього процесу, а саме: збільшення рівня державної фінансової підтримки в науково-

інноваційному напрямку діяльності сільськогосподарських підприємств під реальні інвестиційні проекти; діяльність наукових установ повинна бути спрямована щодо запитів виробництва та новими технологічними засобами; забезпечення багатоканальними інформаційними джерелами про наукові досягнення; підвищити рівень підготовки кадрів; визначити та впровадити економічні стимули для подальшого розвитку діяльності в АПК; розробити заходи для вдосконалення технопарків, технополісів, інноваційних центрів, інноваційні-консультаційні центри. Для країни, це можливість насичення ринку високоякісною продукцією, збільшення ВВП та налагодження зовнішньоекономічних зв'язків з іншими країнами.

Література

1. Державна підтримка сільського господарства: урядові програми 2019 року/Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://ukc.gov.ua/knowledge>
2. Кушнір С. Державна підтримка агропромислового комплексу. Український журнал прикладної економіки. 2017. Т. 2. Вип. 1. С. 48–56.
3. Мазур Ю. Державна підтримка АПК України: суть, значення та сучасний стан. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 7. С. 128–136.
4. Стан фінансування програм підтримки АПК у 2019-2020 роках. Інформаційно-аналітичний портал АПК України. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua/pidtrimka>.

Фрунза С. А.

кандидат економічних наук, доцент

Сокол К. В., здобувач вищої освіти

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

АНАЛІЗ СТАНУ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ ТА ЗАХОДИ ЙОГО ОПТИМІЗАЦІЇ

Для країн з ринковою економікою дуже важливу роль відіграє державний борг адже процес отримання позик дозволяє країнам швидко вирішувати проблеми, які вимагають негайного втручання, та фінансувати у перспективі національні проекти. Та навпаки, неефективне використання позик збільшує навантаження на державний бюджет майбутніх років.

Великі розміри державного боргу, а також збільшення витрат для його обслуговування стають основним тягарем для державного бюджету та одним із чинників фінансової і економічної нестабільності в Україні. Тому потрібно проаналізувати стан державного боргу в Україні. Тому потрібно звернути увагу на те, скільки сьогодні становить держаний борг в країні.